

Inzichten in Vitaliteit: associaties met participatie en maatschappelijke kosten

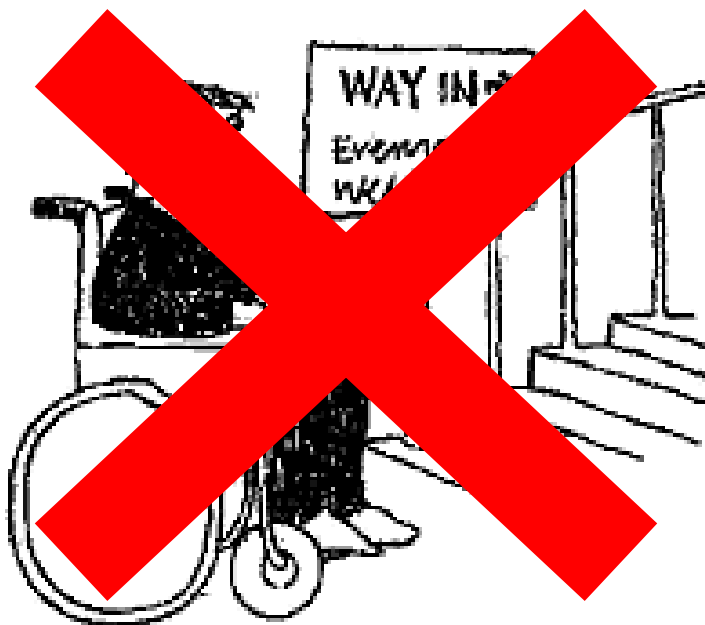
Dr. Jorien Strijk

Hanneke van Dongen, MSc, Eva van Steenbergen, MSc, Dr. Wanda Wendel-Vos, Dr. Vincent Hildebrandt

Positieve kijk op gezondheid

“ een toestand van **volledig** lichamelijk, geestelijk en maatschappelijk welbevinden en niet slechts de afwezigheid van ziekte of andere lichamelijk gebreken (WHO, 1948)”

“het vermogen om zich aan te passen en zichzelf te redden bij sociale, fysieke en emotionele uitdagingen’ (Huber, 2011)”

Vitaliteit past bij positieve kijk op gezondheid

Focus op wat de mensen juist wel kunnen (eigen regie, zelfredzaamheid, duurzame participatie)

Probleem

- Geen eenduidige definitie vitaliteit met draagvlak in wetenschap, beleid *en* praktijk
- Geen valide en betrouwbare manier om vitaliteit bij de algemene bevolking te meten

Wat is vitaliteit?

Vitaliteit omvat de dimensies energie, motivatie en veerkracht, waarbij energie wordt gekenmerkt door zich energiek voelen, motivatie door doelen te stellen in het leven en moeite te doen om deze te behalen, en veerkracht het vermogen om met de dagelijkse problemen en uitdagingen van het leven om te gaan.

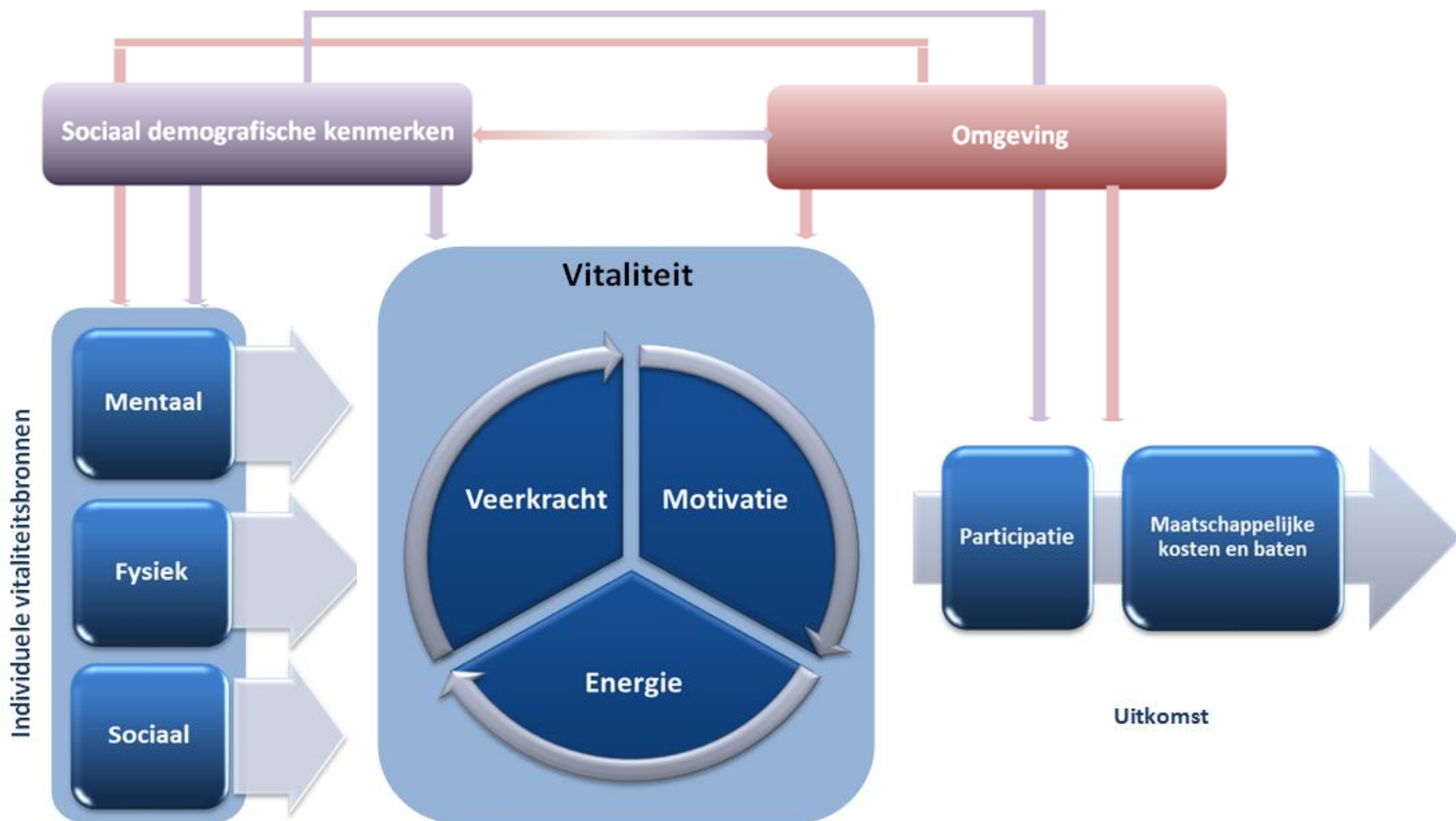
Strijk et al. Wat is vitaliteit en hoe kunnen we het meten? Kerndimensies van vitaliteit en de Nederlandse Vitaliteitsmeter. Ingediend bij TSG

Methode

- › Design: Cross-sectioneel onderzoek
 - › Steekproef (n=20.014) uit het Online Interview Panel van Ipsos
 - › Representatie volwassen bevolking obv geslacht, leeftijd, opleiding en chronische ziekten
 - › 8015 Nederlandse volwassenen
 - › 2013: eerste meting; 2014: tweede meting
- › Dataverzameling aan de hand van vitaliteitsmodel:
 - › Vitaliteit → Participatie → Zorg- en arbeid gerelateerde kosten

Vitaliteitsmodel

Dataverzameling: vitaliteit

- › Korte vragenlijst: Vita-16
- › Ontwikkeld door TNO en RIVM
- › Meet vitaliteit en de 3 kern dimensies: Energie, Motivatie en Veerkracht
- › Validatiestudie: Valide en betrouwbaar [ppt NCVGZ 2013]

DE NEDERLANDSE VITALITEITSMETER VITA-16®

HOE VITAAL IS NEDERLAND?

TNO innovation
for life

TNO ontwikkelde samen met RIVM de Nederlandse Vitaliteitsmeter (Vita-16®). Hiermee kunnen de drie kerndimensies van vitaliteit (energie, veerkracht en motivatie) gemeten worden. Beleidsmakers hebben daarmee een instrument in handen om de vitaliteit in hun organisatie, regio en/of specifieke doelgroepen in kaart te brengen en in de tijd te volgen. In 2013 doet TNO een landelijke 0-meting die als benchmark kan dienen.

Het is als nooit tevoren van belang om mensen vitaal te houden. Daarbij ligt het accent op de vraag wat mensen wel kunnen (eigen regie, zelfredzaamheid, duurzame participatie) in plaats van wat ze niet kunnen. Ook voor het bedrijfsleven is vitaliteit een belangrijke issue: vitale werknemers zijn immers duurzaam inzetbare werknemers, die voor bedrijven van onschatbare waarde zijn om in de mondiale concurrentieslag overeind te blijven.

De vraag: 'Hoe vitaal is Nederland?' of 'Hoe vitaal is ons personeel?' is echter niet eenvoudig te beantwoorden. Er bestaan meerdere definities van het begrip 'vitaliteit' en meerdere meetinstrumenten die claimen aspecten van vitaliteit te meten. TNO en RIVM hebben de handen ineen geslagen om de kerndimensies van vitaliteit te identificeren, te beschrijven en meetbaar te maken.

WAT IS VITALITEIT?
TNO en RIVM hebben op basis van literatuur en een brede consultatie van Nederlandse deskundigen op dit terrein een generieke omschrijving van het begrip 'vitaliteit' opgesteld:

"Vitaliteit omvat de dimensies energie, motivatie en veerkracht, waarbij energie wordt gekenmerkt door zich energiek voelen, motivatie door doelen te stellen in het leven en moeite te doen om deze te behalen, en veerkracht door het vermogen om met de dagelijkse problemen en uitdagingen van het leven om te gaan".

Dataverzameling: participatie

Economische participatie

- Werkprestatie [11-punt; 0=slechtse-10=beste prestatie]
 - Subschaal WHO-HPQ (*Kessler, 2003*)
- Taakprestatie [5-punt; 1=soms-5=altijd]
 - Subschaal IWPQ (*Koopmans et al, 2012*)
- Duurzame inzetbaarheid
 - Leeftijd kunnen en willen doorwerken (*NEA, TNO ea, 2012*)
- Ervaren werkdruk [4-punt; 1=laag-4=heel hoog]
 - Subschaal GWL (*Heinen et al, 2011*)

Maatschappelijke participatie

- Vrijwilligerswerk & Mantelzorg: ja/nee (*RIVM, monitor gezondheid, 2013*)

Dataverzameling: maatschappelijk kosten

Zorgkosten

- Medicijn gebruik
- Contact specialist/ therapeut
- Ziekenhuisopname
- Omzetting € → CVZ handleiding voor kostenonderzoek

Werk gerelateerde kosten

- Presenteïsme kosten
- Absenteïsme kosten
- Omzetting € → gemiddelde inkomen voor leeftijd en geslacht (CVZ handleiding)

Analyses

- Continue: Lineaire regressie analyse
- Dichotoom: Logistische regressie
- Confounders & Effect modificatoren
 - Geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, burgerlijke staat, geboorteland, roken, BMI, chronische ziekte [ja/nee]

Resultaten: populatie

Kenmerken	N (%)	Kenmerken	Gem ± SD
Geslacht (V)	4024 (50.2%)	Leeftijd [min: 20, max: 92]	46.0 ± 15.2
Opleidingsniveau		BMI [min: 13.6, max: 78.0]	26.1 ± 4.9
<i>Laag</i>	2284 (28.5%)	Zorgkosten [€]	330.2 ± 1169.5
<i>Midden</i>	3262 (40.7%)	Werk gerelateerde kosten [€]	12788.4 ± 8388.9
<i>Hoog</i>	2469 (30.8%)	<i>Productiviteitsverlies kosten</i> [€]	9785.6 ± 6613.4
Geboorteland (NL)	7728 (96.4%)	<i>Ziekteverzuim kosten</i> [€]	899.4 ± 3453.5
Chron. ziekte (J)	4347 (54.2%)		
Mantelzorg	1671 (20.9%)		
Vrijwilligerswerk	3009 (37.5%)		

Resultaten: Participatie

Onafhankelijke variabele = Vitaliteit (X)			
Afhankelijk variabele (Y)		β	95% BI
	Werkprestatie [0-10]	0.48	0.45-0.51
	Taakprestatie [0-4]	0.39	0.38-0.41
	Duurzame Inzetbaarheid		
	Willen doorwerken [leeftijd]	1.2	0.96-1.4
	Kunnen doorwerken [leeftijd]	2.1	1.8-2.3
		OR	95% BI
	Ervaren werkdruk [laag/hoog]	1.24	1.17-1.32
	Mantelzorg [ja/nee]	1.13	1.08-1.19
	Vrijwilligerswerk [ja/nee]	1.26	1.21-1.32

Resultaten: Maatschappelijk kosten

Onafhankelijke variabele = Vitaliteit (X)			
Afhangelijk variabele (Y)		β	95% BI
	Zorgkosten ^{1,2} [€]	-212	1.08-1.19
	Werk gerelateerde kosten [€]	-1875.9	-2254.93 - -1494.70
	<i>Kosten productiviteitsverlies</i>	-1254.0	-1559.77 - -946.67
	<i>Kosten ziekteverzuim¹</i>	-98.8	-177.61 - -21.26

Conclusie

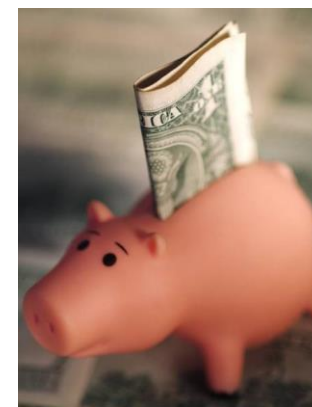
Vitaliteit positief geassocieerd met :
Participatie

- Werkprestatie, taakprestatie, duurzame inzetbaarheid, ervaren werkdruk
- Mantelzorg, vrijwilligerswerk

Maatschappelijk kosten → reductie

- › 1 punt verbetering in vitaliteit [schaal 1-7] levert op:
 - €1876,- per persoon per jaar reductie in kosten als gevolg van verzuim en productiviteitsverlies
 - €212,- per persoon per jaar reductie in zorgkosten

Kortom....

- › Investeren in het behouden en bevorderen van vitaliteit van Nederlandse volwassenen lijkt interessant om op lange termijn participatie te stimuleren en maatschappelijk kosten te reduceren.
- › (longitudinaal) vervolgonderzoek zal deze resultaten moeten bevestigen en verder onderzoek is nodig naar veelbelovende interventies om dit te bereiken
 - › 2014: vervolgmeting vitaliteit
 - › Interventie vormgeving (individu, wijk, werk)

Contact:

Dr. Jorien Strijk
jorien.strijk@tno.nl

088-866 4802
06-1170 0463

<http://nabij-vitalewijk.nl/>

